

Формувальне оцінювання – це оцінювання процесу навчання, його метою є отримання детальної інформації про поточні досягнення учнів і визначення можливостей для їхнього вдосконалення [1].

Формувальне оцінювання проводиться лише тоді, коли його результати можна негайно використати для визначення нових підходів і форм навчання. Неважливо, яку форму, техніку чи метод ми використовуємо для формувального оцінювання. Це можуть бути контрольні роботи, опитування, проєкти, лекції тощо. Воно формується не конкретним набором завдань, а метою.

Оскільки процес навчання безперервний, процес формувального оцінювання також має бути безперервним. Це не лише результат подолання певної перешкоди, але й у процесі навчання. За результатами формувальних оцінювань оцінюються досягнення розвитку учнів. Порівнює результати оцінювання з попередніми результатами для даного учня.

Ефективність формувального оцінювання безпосередньо залежить від того, яку техніку обирає вчитель для його проведення. У розробці навчальної програми вчителі повинні визначити, що оцінювати на цьому етапі та як використовувати результати оцінювання. З різноманітних методів формувального оцінювання кожен учитель обирає той, який найкраще відповідає потребам, цілям і стилям навчання учнів, з якими він працює. Методи формувального оцінювання допоможуть досягти таких цілей: надихнути та заохотити учнів розвивати позитивну самооцінку; визначити індивідуальний та груповий освітній прогрес; діагностувати сфери зростання; виявити прогалини в знаннях; виміряти клімат у класі тощо. Методи формувального оцінювання не повинні бути заплутаними або тривалими.

Отже, під формувальним оцінюванням розуміють інтерактивне оцінювання прогресу учнів, що дає змогу вчителю визначати потреби учнів та відповідним чином адаптувати процес навчання [2].

Формувальне (внутрішнє) оцінювання призначене для визначення особистих досягнень кожного учня, включаючи порівняння результатів, показаних різними учнями, та висновки щодо результатів навчання.

Ефективна система оцінювання учнів на уроках хімії може бути організована лише за наявності таких умов: повне введення в структуру уроків хімії технік формувального оцінювання; поєднання оцінювання з самооцінкою та взаємооцінюванням у процесі навчання для активізації суб'єктивної позиції учнів.

Список використаних джерел

1. Буйдіна О. О. Інструменти формувального оцінювання в освітньому процесі. 2019. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/12261>
2. Парфьонова Н. Формувальне оцінювання в сучасній системі оцінювання навчальних досягнень учнів. *Матеріали конференцій МЦНД*. 2020. С. 25–25. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/mcnd/article/view/4831>

Рублевська Л. Ю., Мех Л. М.

GFSDI ЯК ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПОКАЗНИК ОЦІНКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Для з'ясування, наскільки країна успішно вирішує внутрішні проблеми продовольчої безпеки, в тому числі порівняно з іншими країнами світу, використовується Індекс глобальної продовольчої безпеки (Global Food Security Index, GFSDI), який дозволяє відстежити основні проблеми економічної доступності, фізичної наявності та якості продовольства країни.

Глобальний індекс продовольчої безпеки був розроблений і побудований Economist Impact і підтримується Corteva Agriscience [3].

Згідно з даними The Economist, у 2021 р. лідером рейтингу продовольчої безпеки серед 113 країн світу стала Ірландія (табл. 1) [2, с. 37].

Ірландія, Австрія, Великобританія, Фінляндія, Швейцарія, Нідерланди, Канада, Японія, Франція та США поділили першу десятку із загальним показником GFS у діапазоні 79,1-84,0 бали за індексом. Із чотирьох категорій GFSDI Європейський регіон показав найкращі показники за рівнем доступності.

Індекс глобальної продовольчої безпеки (GFSI) країн у 2021 році

Рейтинг	Країна	Загальний бал	Показники			
			Економічна доступність	Фізична доступність	Якість і безпека	Природні ресурси та стійкість
1	Ірландія	84,0	92,9	75,1	94,0	74,1
2	Австрія	81,3	90,5	75,2	91,2	65,7
3	Велика Британія	81,0	91,1	72,7	89,6	69,0
4	Фінляндія	80,9	91,7	66,2	93,8	75,1
5	Швейцарія	80,4	89,0	76,9	86,4	65,1
6	Нідерланди	79,9	89,7	73,7	92,2	61,2
7	Канада	79,8	87,6	77,7	94,5	54,4
8	Японія	79,3	90,0	75,7	83,4	61,9
9	Франція	79,1	90,3	67,0	92,1	67,5
10	США	79,1	88,7	71,0	94,3	61,3
58	Україна	62,0	73,9	51,8	71,9	49,3
113	Бурунді	34,7	24,0	33,7	45,7	44,8
-	Середній	60,9	66,7	56,7	68,0	50,8

Джерело: побудовано за даними Impact Economist

Україна у загальносвітовому рейтингу займає 58 позицію з показником GFSI 62,0% та за показниками економічної доступності продовольства, якості і безпечності харчових продуктів посідає останнє місце серед європейських країн. Але останні 10 років Україна, маючи значний аграрний потенціал, демонструє позитивну динаміку у комплексі вирішення продовольчої безпеки країни (рис. 1).

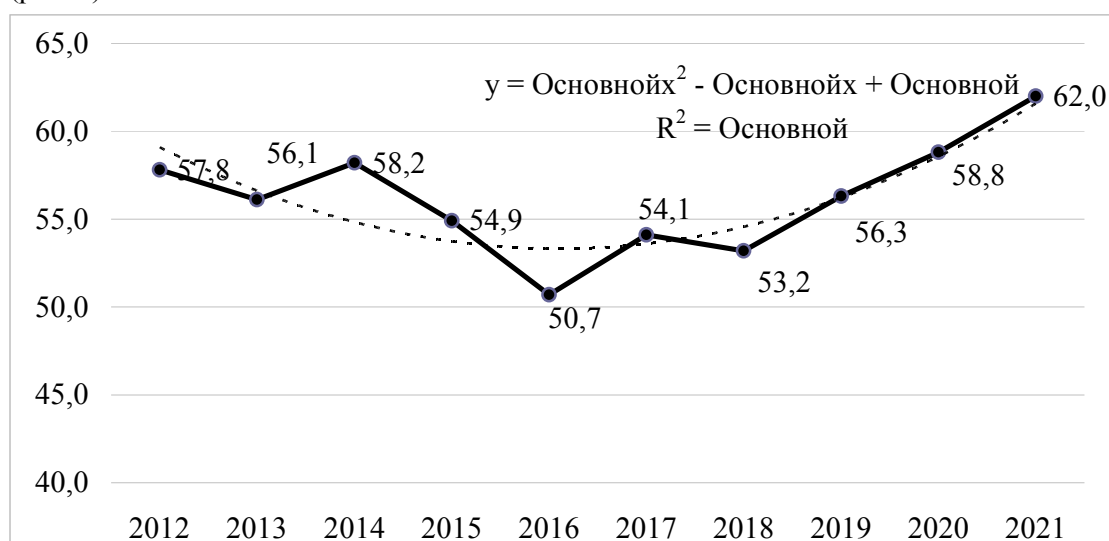

Рис. 1. Індекс глобальної продовольчої безпеки (GFSI) в Україні в 2012-2021 рр., %
Джерело: побудовано за даними Impact Economist

Завдяки традиційно потужному продовольчому експорту Україна тривалий час позиціонується як гарант продовольчої безпеки в багатьох країнах світу. Внесок України до світового продовольчого ринку у 2021 р. був еквівалентним забезпеченню харчовими продуктами для близько 400 млн. осіб [2, с. 43].

Список використаних джерел

1. Онегіна В, Антощенко В. Основи глобальної продовольчої безпеки. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2022. № 1 (103). С. 140–149.
2. Палапа Н. В., Дем'янюк О. С., Нагорнюк О. М. Продовольча безпека України: стан та актуальні питання сьогодення. *Агроєкологічний журнал*. 2022. № 2. С. 34–45.
3. Global Food Security Index. URL: <https://impact.economist.com>